

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет економіки та управління
Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
для студентів

спеціальності	073 «Менеджмент»
освітнього рівня	другий (магістерський)
освітньої програми	073.00.04 Управління електронним навчанням в міжкультурному просторі

Київ – 2023

Розробник:

Катерина РЯБЕЦЬ, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри управління Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Катерина РЯБЕЦЬ, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри управління Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління

Протокол від 29.08.2023 р. № 9

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Оксана МАРУХЛЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми «Управління електронним навчанням у міжкультурному просторі»)
(назва освітньої програми)

«28» серпня 2023 р.

Керівник освітньої програми _____

(підпис)

Наталія МОРЗЕ

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2023 р.

Заступник директора/декана _____

(підпис)

Оксана КАЗАК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни		обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання		українська
Загальний обсяг кредитів / годин		4/120
Курс		1
Семестр		2
Кількість змістових модулів з розподілом:		4
Обсяг кредитів		4
Обсяг годин, в тому числі:		120
Аудиторні		24
Модульний контроль		-
Семестровий контроль		-
Самостійна робота		96
Форма семестрового контролю		Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи спеціальних знань щодо правових аспектів управління загалом та, зокрема, закладами освіти.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
-----------------------------------	---

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, сучасні практики управління закладами освіти, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
СК4	Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації (закладу освіти).
СК9	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН3	Проектувати ефективні системи управління організацією (закладом освіти) в цілому, та електронним навчанням зокрема, використовуючи різні моделі та LMS системи.
ПРН6	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
ПРН 10	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
ПРН 12	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).
ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					С а м ос ті й на ро бо та
		Л ек ці ї	С е м і н а р и	П ра кт ич ні за ня тт я	Л аб ор ат ор ні за ня тт я	М од ул ьн і ко нт ро ль ні	
Змістовий модуль 1 Теоретико-правові аспекти менеджменту освіти							
Тема 1. Поняття, зміст, джерела законодавства і права у сфері управління освітою	30	2	2	2			24
Разом	30	2	2	2			24
Змістовий модуль 2 Основи адміністративного права							
Тема 2. Загальна характеристика та зміст адміністративного права	30	2	2	2			24
Разом	30	2	2	2			24
Змістовий модуль 3 Основи трудового права							
Тема 3. Загальна характеристика та зміст трудового права	30	2	2	2			24
Разом	30	2	2	2			24
Змістовий модуль 4 Основи фінансового права							
Тема 4. Загальна характеристика та зміст фінансового права	30	2	2	2			24
Разом	30	2	2	2			24
Всього	120	8	8	8			96

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

Тема 1. Поняття, зміст, джерела законодавства і права у сфері управління освітою

Поняття права. Предмет, методи та принципи права.

Джерела законодавства про освіту. Класифікація джерел права про освіту.

Правове регулювання об'єкта та суб'єктів у сфері управління освітою. Поняття та види юридичної відповідальності у сфері освіти.

Змістовий модуль 2
ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 2. Загальна характеристика та зміст адміністративного права

Предмет, методи, принципи та система адміністративного права.

Поняття й основні риси адміністративної відповідальності. Адміністративне правопорушення, його склад. Система та види адміністративних стягнень. Загальні правила та строки притягнення до адміністративної відповідальності.

Змістовий модуль 3
ОСНОВИ ТРУДОВОГО ПРАВА

Тема 3. Загальна характеристика та зміст трудового права

Поняття, предмет та методи трудового права. Функції і система трудового права. Рівність трудових прав громадян України. Гарантії забезпечення права громадян на працю.

Організація трудових відносин в умовах воєнного стану. Особливості в умовах воєнного часу: переведення та зміни істотних умов праці; розірвання трудового договору з ініціативи працівника; розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця; встановлення та обліку часу роботи та часу відпочинку.

Поняття трудового договору. Контракт як особлива форма трудового договору. Строки трудового договору. Процедура укладення трудового договору.

Поняття, ознаки та види робочого часу. Норма тривалості робочого часу. Скорочена тривалість робочого часу. Неповний робочий час. Поняття, ознаки та основні види часу відпочинку.

Трудова дисципліна. Порядок застосування заохочень. Стягнення за порушення трудової дисципліни.

Змістовий модуль 4
ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Тема 4. Загальна характеристика та зміст фінансового права

Поняття, предмет і методи фінансового права. Система фінансового права. Джерела фінансового права. Місце фінансового права в системі права. Фінансове право як наука та навчальна дисципліна.

Поняття, види та характеристика фінансово-правових норм. Особливості фінансових правовідносин. Класифікація фінансових правовідносин.

Види фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Система органів державного фінансового контролю. Органи державного фінансового контролю загальної та спеціальної компетенції.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1 і 2		Модуль 3 і 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Відвідування семінарського заняття	1	2	2	2	2
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Відвідування практичного заняття	1	2	2	2	2
Виконання завдань з самостійної роботи	5	2	10	2	10
Разом		-	56	-	56
Максимальна кількість балів: 112					
Розрахунок коефіцієнта: 1,12					

Критерії оцінювання завдань на семінарських та практичних заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
80-90% від зазначеного балу – достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок
70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
60-70% від зазначеного балу – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
50-60% від зазначеного балу – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Назва теми	Кількість	
		годин	балів
1	Зміст загальних та спеціальних принципів права. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела права у сфері управління освітою. Особливості юридичної відповідальності у сфері освіти.	24	5
2	Предмет, методи і система адміністративного права. Джерела адміністративного права. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративні послуги. Адміністративна відповідальність.	24	5
3	Загальна характеристика трудового права. Трудовий договір. Робочий час та час відпочинку. Трудова дисципліна. Індивідуальні трудові спори.	24	5

4	Фінансове право в правовій системі України. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини. Правові засади фінансового контролю. Відповідальність за порушення фінансового законодавства.	24	5
----------	--	----	---

Критерії оцінювання самостійної роботи

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 Балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 Балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 Балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 Балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 Балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.

Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 96 год.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III	Змістовий модуль IV
Назва модуля	Теоретико-правові аспекти	Основи адміністративного права	Основи трудового права	Основи фінансового права

	менеджменту освіти			
Кількість балів за модуль	28	28	28	28
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Поняття, зміст, джерела законодавства і права у сфері управління освітою	Загальна характеристика та зміст адміністративного права	Загальна характеристика та зміст трудового права	Загальна характеристика та зміст фінансового права
Теми семінарських занять	Поняття, зміст, джерела законодавства і права у сфері управління освітою	Загальна характеристика та зміст адміністративного права	Загальна характеристика та зміст трудового права	Загальна характеристика та зміст фінансового права
Теми практичних занять	Поняття, зміст, джерела законодавства і права у сфері управління освітою	Загальна характеристика та зміст адміністративного права	Загальна характеристика та зміст трудового права	Загальна характеристика та зміст фінансового права
Самостійна робота	5	5	5	5
Загалом	112			
Коефіцієнт приведення навчального рейтингу студентів у 100-бальну шкалу – 1,12				

8. Рекомендовані джерела

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Адміністративно-правова реформа в Україні / за заг. ред. С. В. Петкова. Київ: КНТ, 2022. 180 с.
2. Бабічев А. В. Зарубіжний досвід із питань управління змінами в системі вищої освіти. Теорія та практика державного управління. 2017. Вип. 2. С. 192–200. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2017_2_31.
3. Братішко Н.А. Відповідальність за порушення фінансового законодавства: актуальні питання теорії // Фінансові інструменти сталого розвитку економіки : матер. 5-ої міжнар. наук.-практ. конференції (Чернівці, 27 квітня 2023 р.). Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. С. 109-113.
4. Буга Г.С. Особливості нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ // Право і суспільство. 2022. № 1. С. 164-171.
5. Долинська М. Деякі аспекти контролю за якістю вищої освіти в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. 2017. № 884. С. 113–119. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/jun/13328/19.pdf>.
6. Краус Н. М., Краус К. М., Марченко О. В. **Актуальні проблеми фінансів та економіки: навчальний посібник.** Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 286 с
7. Невядовський В. О. До проблеми ліцензування сфери вищої освіти в Україні. Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14-15 листопада 2018 року). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2018. С. 34-36.
8. Огнев'юк В., Сисоєва С. Підготовка експертів у галузі освіти в Україні. Освітологія. 2015. № 4. С. 54–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/osvit_2015_4_11.
9. Огнев'юк В. О., Сисоєва С. О., Проценко О. Б., Мельниченко О. В. Освітологічні засади підготовки експертів для системи освіти України: досягнення і перспективи. Horizons of Education. 2021. № 20(55). С. 109-120.
10. Пришва Н. Ю. Форми та способи захисту прав суб'єктів фінансових правовідносин // Право і суспільство. 2023. № 2. С. 179-184.
11. Ткачов М., Гаряєва Г. Дослідження принципів господарського права в системі сучасного бізнесу. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2023. № 1. С. 14–21.
12. Хатнюк Н. С., Побіянська Н. Б., Обловацька Н. О. Шляхи адаптації трудового законодавства до умов воєнного часу. Науково-практичний журнал «Європейські перспективи». 2022. № 4. С. 143-151.

Законодавство

13. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

14. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

15. Деякі питання Державної служби якості освіти України: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>

16. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: Постанова, порядок від 21.08.2019 № 800. Офіційний вісник України. 2019. № 189. Ст. 2431.

17. Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 р. № 314 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/314-2022-п#Text>

18. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

19. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

20. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

21. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

22. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану: Закон України від 03.03.2022 № 2118-IX [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text>

23. Про внесення зміни до розпорядження Антимонопольного комітету України від 03.03.2022 р. № 1-рп «Про деякі питання організації діяльності Антимонопольного комітету України в умовах воєнного стану: Розпорядження АМКУ від 29.04.2022 № 5-рп [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://docs.google.com/document/d/1glrx5_gFbd6hiFBoWY1IbU2mbSMX3KuXEeikyLGF8WU/edit

24. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

25. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-п#Text>

26. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 13. Ст. 828.

27. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 № 2136-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>

28. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Офіційний вісник України. 2017. № 78. Ст. 2392.

29. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

30. Про позашкільну освіту: Закон України від 22.06.2000 № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>

31. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр#Text>

Додаткова

32. Винницький М. Одна з базових цінностей Національного Агентства довіра / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://www.facebook.com/nazyavo/posts/1538217953042872/>.

33. Вітвіцький С. С. Контроль як гарантія законності діяльності публічної адміністрації: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2016. 480 с.

34. Вітченко А., Грицюк В. Формування механізмів забезпечення якості вищої освіти в Україні: історія, сучасність, перспективи вдосконалення. Військова освіта. 2014. № 2 (30). URL: <http://znpvo.nuou.org.ua/article/view/201783>

35. Клімова Г. П. Забезпечення якості вищої освіти як пріоритетна детермінанта становлення інноваційного суспільства в Україні. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Політологія. 2017. № 2. С. 65–73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuuaup_2017_2_8.

36. Клубань М. Державний контроль у сфері реалізації електронної освіти в Україні. Національний юридичний журнал: теорія и практика. 2018. № 5 (33). С. 61–67.

9. Додаткові ресурси

Електронний навчальний курс «Правові аспекти управління (5 курс, УЕН, заочна)». Режим доступу:

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=23949>